

Δρ. Γιώργος Παπαχρήστου
ΥΠ-Η/Σ

ΣΧΕΔΙΟ ΟΜΙΛΙΑΣ Π/Θ

στην Ολομέλεια Γραμματειών Ν.Ε. ΠΑΣΟΚ
(10 -11 Μαΐου 1997)

Καθημερινά, γίνεται συνείδηση του Ελληνικού λαού πως το ΠΑΣΟΚ είναι η μόνη πολιτική δύναμη που εργάζεται στη βάση συγκεκριμένου σχεδίου για το παρόν και το μέλλον της χώρας.

Εφόδιά μας οι σαφείς πολιτικές - ιδεολογικές μας θέσεις, οι επεξεργασμένες προγραμματικές μας δεσμεύσεις αλλά και η πλούσια εμπειρία μιας γόνιμης πορείας 23 χρόνων.

Από το συνέδριο του 1996 ξεκινήσαμε μία νέα ελπιδοφόρα πορεία διαψεύδοντας τις Κασσάνδρες που μας ήθελαν χαμένους στη δίνη ανεξέλεγκτων καταστάσεων.

Με αλληπάλληλες και ουσιαστικές συλλογικές διαδικασίες διαμορφώσαμε και εφαρμόζουμε μία πολιτική συνολικών λύσεων που έχει τη σφραγίδα της λαϊκής εντολής της 22^{ης} Σεπτεμβρίου 1996.

Αισθανόμαστε βαριά την ευθύνη της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων που επαγγελλθήκαμε με συνέπεια στους στόχους με σεβασμό στις ηθικές αξίες αλλά και με πλατιά κοινωνική συναίνεση στα βήματά μας.

Αισθανόμαστε βαριά την ευθύνη της λαϊκής εντολής κατανικώντας το νεοελληνικό σύνδρομο του ημιτελούς και ανολοκλήρωτου να ανορθώσουμε τη χώρα και να κερδίσουμε έναν ενεργό πρωταγωνιστικό ρόλο στο διεθνές περιβάλλον.

Γιάννης Παπαχρήστου

Στόχοι μας, η ισότιμη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ενοποίηση, ο σταθεροποιητικός ρόλος στη Νέα Βαλκανική Πραγματικότητα η ισχυροποίηση της διεθνούς παρουσίας της χώρας μας.

Καθημερινά αναδύεται μία νέα κοινωνική δυναμική που επιδιώκει να εκσυγχρονίσει και να ενδυναμώσει την Ελλάδα στο σημερινό σύστημα της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας και των διαπλεκόμενων εθνικών κέντρων λήψης αποφάσεων με τα αντίστοιχα διεθνή στα οποία ως χώρα μετέχουμε.

Ζούμε σε ένα κόσμο όπου τα σύνορα έχουν πια μια άλλη σημασία. Ισοδυναμεί με εθνικό αυτισμό η αντίληψη πως η χώρα μπορεί να κλειστεί στα σύνορα της για να εμποδίσει εισαγωγή προβλημάτων από άλλες χώρες ή το δυσκολότερο να διατάξει την πρόοδο και ανάπτυξή της.

Η φτώχεια, η ανεργία αλλά και η ανασφάλεια δεν έχουν πια πατρίδα. Έρχονται από παντού και πηγαίνουν παντού. Η αντιμετώπιση τους απαιτεί παγκόσμια συστήματα σκέψης, ηθικής αλληλεγγύης και διεθνιστικής πρακτικής.

Με την κατάρρευση του διπολισμού και τις κοσμογονικές αλλαγές που σημειώθηκαν, παραδοσιακές ισορροπίες διαταράχθηκαν, και νέοι κίνδυνοι εμφανίστηκαν στη θέση των παλιών. Δημιουργούνται νέα ευρύτερα σύνορα παράλληλα με αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κυρίως μας αφορά.

Ταυτόχρονα οι νέες τεχνολογίες και οι νέες μορφές της παγκόσμιας κοινωνίας δεν επιτρέπουν λογικές απομονωτισμού. Αντίθετα, επιβάλλουν εξωστρεφή συμπεριφορά και διεθνή επικοινωνία.

Είναι εξαιρετικά επείγον τα κόμματα στο σύνολό τους και σε ό,τι μας αφορά εμείς στο ΠΑΣΟΚ να προχωρήσουμε σε συστηματικές επεξεργασίες των νέων αλλαγών που σημειώθηκαν και σημειώνονται διαρκώς. Μόνο έτσι θα δικαιώσουμε τον τίτλο ενός κόμματος ανοιχτού στην κοινωνία και στον κόσμο, με ορίζοντες ανοιχτούς στις νέες τολμηρές ιδέες.

Η ισότιμη ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ενοποίηση δεν είναι συνταγή Βρυξελλών. Είναι σημαντικός στόχος της Εθνικής μας στρατηγικής για να γίνει η Ελλάδα ανταγωνιστική στο διεθνή καταμερισμό εργασίας.

Επιδιώκουμε να συμμετάσχουμε στο κέντρο λήψης αποφάσεων που θα οδηγήσει τις εξελίξεις στις αρχές του 21^{ου} αιώνα απέναντι στις δυνάμεις της παγκόσμιας αγοράς.

Η σχέση της Ελλάδας με τις Βαλκανικές χώρες περνά στην επόμενη κρίσιμη φάση. Να θυμηθούμε πως στην 1^η φάση λίγο έλειψε να γίνει η Ελλάδα μέρος του προβλήματος. Σε αυτή τη 2^η φάση που είναι ένα νέο 1989 μελετάμε σωστά τις νέες πραγματικότητες σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και Βαλκανικό επίπεδο. Οι πρωτοβουλίες που αναπτύσσουμε έχουν χρονικό βάθος και κινούνται σε ένα πλαίσιο συνεκτικών κινήσεων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτός ο ρόλος συνοδεύεται από συγκροτημένες προτάσεις και παρεμβάσεις που βοηθούν τις φίλιες Βαλκανικές χώρες στο ξεπέρασμα των προβλημάτων της θεσμικής ανασυγκρότησης τους.

Αναφέρομαι σε ένα ρόλο που δεν εκφυλίζεται σε πρόσκαιρα οφέλη είτε από την εκμετάλλευση της αδυναμίας των άλλων είτε από μία ευκαιριακού ή το χειρότερο μια κατακτητικού τύπου σχέση.

Η σχέση της Ελλάδας με τα Βαλκάνια πρέπει να λειτουργήσει συμπληρωματικά της σχέσης Ελλάδας / Ευρωπαϊκής Ένωσης αποκαθιστώντας την γεωπολιτική συνέχεια της Ευρώπης από το Νοτιοανατολικό της μέρος μέχρι τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή αλλά και τις παραευξείνιες χώρες δημιουργώντας στην πράξη ένα συνεκτικό οικονομικό (και όχι μόνο) χώρο συνεργασίας.

Γι αυτό και η συνολική πολιτική της Ελλάδας στα Βαλκάνια στηρίζεται
α. Στο πολιτικό σκέλος που αφορά τη λήψη πολιτικών μέτρων συνεργασίας

β. Στο θεσμικό σκέλος που αφορά προσαρμογές της νομοθεσίας των Βαλκανικών χωρών με την Ελληνική και κοινοτική νομοθεσία

γ. Στο οικονομικό σκέλος που αφορά τη διαμόρφωση σχέσεων οικονομικής συνεργασίας με τους γείτονες.

Ελλάδα - Τουρκία

Ενώ η χώρα μετέχει στην πρόκληση της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, ενώ διευρύνει τις προοπτικές στα Βαλκάνια και τη Ν.Α. Μεσόγειο, αντιμετωπίζει την Τουρκική επιθετικότητα στο Αιγαίο και την Κύπρο.

Θα επαναλάβω τις θέσεις μας :
(ως ομιλία στη Κ.Ο.)

Στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης έχω αναφέρει ρητά πως η σταθερότητα στην περιοχή αλλά και το ειδικότερο συμφέρον Ελλάδας - Τουρκίας επιβάλλουν την ανάπτυξη κλίματος καλής θέλησης, καλής γειτονίας και επωφελούς συνεργασίας των δύο χωρών.

Ως χώρα έχουμε καλέσει επανειλημμένα την Τουρκία να επιδείξει αυτό το πνεύμα καλής θέλησης, έχουμε ζητήσει να επικρατήσει η Κοινή Λογική ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου.

Βήμα - Βήμα προσέγγιση
ως Κ.Ο.

Η σταθερότητα της πολιτικής μας και η κινητικότητα διπλωματικών χειρισμών είναι έννοιες απόλυτα συμβατές. Η Κυβέρνηση προωθεί αυτή την πολιτική με την εμπιστοσύνη των Βουλευτών.

Είναι όμως σημαντικό να προσδιορίσουμε το πεδίο προώθησης αυτής της πολιτικής, που βρίσκεται στο εξωτερικό της χώρας, στα τραπέζια των διεθνών συναντήσεων και όχι στις εσωτερικές, διακομματικές ή εσωκομματικές σκιαμαχίες.

Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε τη σημασία της διασύνδεσης των Ελληνοτουρκικών με τις Ευρωελληνικές και Ευρωτουρκικές υποθέσεις.

Να αποτινάξουμε το φόβο και πολλές φορές την ενοχή πως παρουσιάζοντας τις θέσεις μας υπάρχει ενδεχόμενο να διολισθήσουμε σε ενδοτισμό.

Αντίθετα, είμαστε υποχρεωμένοι για την επιτυχία της πολιτικής μας να δράσουμε πολλαπλασιαστικά σε διεθνές επίπεδο πολιτικά και διπλωματικά. Έτσι διαμορφώνουμε μια ευέλικτη και συνεκτική, μια εξωστρεφή και αποτελεσματική εξωτερική πολιτική. Μία εξωτερική πολιτική ενταγμένη στο πλαίσιο μιας εθνικής στρατηγικής πολλών επιπέδων που αφορούν και την αποτρεπτική ικανότητα και την ισχυρή οικονομία και την κοινωνική συνοχή και την ισχυρή παρουσία στα διεθνή κέντρα αποφάσεων.

Ευρωπαϊκή Αριστερά - Κεντροαριστερά

Με χαρά και ενθουσιασμό χαιρετίσαμε την νίκη των εργατικών και του κ.Μπλέρ στη Μ. Βρετανία. Πιστεύουμε πως οι θέσεις αλλά και οι δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Αριστεράς εμφανίζονται ενισχυμένες στον Ευρωπαϊκό χώρο σε μία προσπάθεια προώθησης της Ευρωπαϊκής σύγκλησης σε συνδυασμό με πολιτικές κοινωνικής συνοχής.

Είχαμε πρόσφατα την ευκαιρία να συζητήσουμε εδώ στην Ελλάδα την ενδιαφέρουσα Ιταλική εμπειρία με τον κ. Ντ' Αλέμα.

Η συζήτηση έδειξε πως η ιδεολογική πολιτική διαίρεση Αριστερά - Δεξιά είναι υπαρκτή, διαχρονική και αναγκαία. Αυτό που αλλάζει από εποχή σε εποχή είναι το περιεχόμενο και οι όροι της αντιπαράθεσης.

Εμείς πιστεύουμε πως αριστερή πολιτική δεν είναι αυτή που χαϊδεύει αυτιά, αλλά εκείνη που δημιουργεί τις προϋποθέσεις και καταλήγει σε κοινωνικά δίκαια αποτελέσματα μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Η Ευρωπαϊκή Αριστερά θεωρεί την κοινωνική διάσταση της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στόχο ισοδύναμο της ΟΝΕ.

Συμφωνήσαμε στο 3^ο συνέδριο του ΠΑΣΟΚ πως ο ελληνικός δρόμος προς το σοσιαλισμό διασταυρώνεται με τους δρόμους της Ευρωπαϊκής αριστεράς. Είναι φυσικό σε ότι μας αφορά να συναντιέται με τις αναζητήσεις της ευρύτερης Ελληνικής αριστεράς. Η Κεντροαριστερά ως ευρύτερη αριστερά και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο επανεξετάζεται ως σύστημα σκέψης, που εξισορροπεί την ανάγκη προσαρμογής στην παγκόσμια αγορά με την ανάγκη για Δημοκρατία και κοινωνική αλληλεγγύη.

Είναι καθήκον ενός σοσιαλιστικού κόμματος να δώσει σε αυτό το πλειοψηφικό κοινωνικό χώρο σαφή κυβερνητικό προσανατολισμό. Και αυτό

κάνει το ΠΑΣΟΚ με τις πρωτοβουλίες ανασύνθεσης του κοινωνικού χώρου της σύγχρονης αριστεράς.

Σε αυτή την κατεύθυνση χρειαζόμαστε περισσότερο από τις όποιες χειρονομίες κορυφής συστηματικές διεργασίες στη βάση γύρω από θέματα με θέσεις και προτάσεις. Χρειαζόμαστε ένα συστηματικό θεματικό προσδιορισμό. Πρόσωπο με πρόσωπο. Στο φως της ημέρας.

Όλα αυτά είναι αντικείμενο ενός πλούσιου εσωκομματικού διαλόγου. Ο εσωκομματικός διάλογος αλληλοτροφοδοτείται με τον κοινωνικό διάλογο και τον διακομματικό διάλογο.

Περί Κοινωνικού Διαλόγου

Ο κοινωνικός διάλογος είναι διαρκής απαίτηση της κοινωνίας, αλλά και σταθερή επιλογή της κυβέρνησης. Επιδίδωξη οι προγραμματικοί στόχοι να γίνουν στόχοι της κοινωνίας και της χώρας με συναίνεση.

Ο κοινωνικός διάλογος γίνεται με διαδοχικές προσεγγίσεις ανάμεσα στις θέσεις της κυβέρνησης και των κοινωνικών εταίρων. Δε γίνεται με προειλημμένες αποφάσεις.

Ο κοινωνικός διάλογος απαντά στις δύο εκδοχές της απραξίας. Η μία αρνείται την πραγματικότητα με εμμονή σε παρωχημένα μοντέλα που θέλουν τη χώρα σε περιθωριοποίηση. Η άλλη εκδοχή είναι η μοιρολατρία της νεοφιλελεύθερης απραξίας, που δέχεται μεν τις αλλαγές αλλά τις αντιμετωπίζει σαν κάτι που δε δέχεται παρέμβαση, θεοποιώντας τη λειτουργία της αγοράς ως υπέρτατη αρχή.

Για μας ο κοινωνικός διάλογος είναι στρατηγικός σχεδιασμός για κοινή δράση με συναίνεση. Είναι η συνδιαμόρφωση της κοινής αντίληψης για τις μεγάλες επιλογές που βρίσκονται μπροστά μας μέσα από την αμοιβαία κατανόηση των προβλημάτων.

Στις 14 Μαΐου, συνέρχεται η ολομέλεια των κοινωνικών εταίρων για να συζητήσει με την κυβέρνηση τις θέσεις για τον τομέα του κοινωνικού διαλόγου υπό τον τίτλο «Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα, Απασχόληση».

Στις 15 Μαΐου, η μικτή επιτροπή κόμματος - κυβέρνησης θα συζητήσει τις πρώτες θέσεις για το ασφαλιστικό.

Με τον κοινωνικό διάλογο επιδιώκουμε με συναίνεση, αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, τις επιχειρήσεις, το ασφαλιστικό σύστημα, την παιδεία, το διοικητικό σύστημα.

Όσοι εναντιώνονται στο διάλογο με το πρόσχημα ότι θα συνθλιβούν οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικές κατακτήσεις τους όταν δε διαστρέφουν τα πράγματα οδηγούν συνειδητά την κοινωνία σε κρίση.

Επιδίωξή μας είναι να μειώσουμε την ανεργία, να αυξήσουμε τις θέσεις εργασίας, να δημιουργήσουμε συνθήκες για την καλύτερη ασφάλεια των εργαζομένων, να προστατέψουμε τον καταναλωτή.

Η πρόταση των αρνητών του διαλόγου είναι η στασιμότητα, η ακινησία, δηλαδή η οπισθοδρόμηση. Για παράδειγμα η Ν.Δ. που όταν δεν είναι ακίνητη ή αμίλητη, στροβιλίζεται σε ιδεολογικούς ή διαχρονικούς ιστορικούς στροβίλους.

Εμείς, ως δύναμη προόδου ανοίγουμε δρόμους πιστεύοντας πως οι συναινετικές λύσεις είναι προτιμότερες από αυτές που θα προωθούνταν είτε μονομερώς, είτε θα προέκυπταν από αυτοματισμούς της αγοράς.

Ο κοινωνικός διάλογος βρίσκεται στον πυρήνα της ιδεολογικής δουλειάς για την ανασυγκρότηση του κόμματος. Είναι εξαιρετικά επείγον στο πλαίσιο του ενιαίου πολιτικού και επικοινωνιακού σχεδιασμού κόμματος - κυβέρνησης, να συζητήσουμε, να κατανοήσουμε και να προωθήσουμε πρωτοβουλίες σ' όλα τα επίπεδα. Σε κομματικό, σε κυβερνητικό, σε κοινοβουλευτικό, σε κοινωνικό επίπεδο.

Έχουμε την πιο σαφή πολιτική. Έχουμε τις πιο καθαρές σχέσεις. Το έργο μας καθημερινά γίνεται ορατό και αισθητό. Όλ' αυτά πρέπει να υποστηριχθούν με ιδεολογικές επεξεργασίες και πολιτικές δράσεις.

Το επόμενο δίμηνο είναι πλούσιο σε γεγονότα που εμείς δημιουργούμε στο εσωτερικό της χώρας σε συνδυασμό με ένα πλέγμα εντατικής παρουσίας στο εξωτερικό.

Ανασυγκρότηση

Πυρήνας της ανασυγκρότησης είναι η νέα συλλογικότητα που σφυρηλατεί την πολιτική ενότητα με τη γόνιμη σύνθεση διαφορετικών απόψεων, που σέβονται την τελική πολιτική συμφωνία.

Σ' ό,τι αφορά τα όρια της νέας συλλογικότητας σε σχέση με κριτικές επισημάνσεις ή διαφοροποιήσεις θα μπορούσε να ειπωθεί πως είναι τόσο η γνώμη που σέβεται την πολιτική ενότητα, όσο και η αποτελεσματική διεύθυνση που στηρίζεται στην εμπιστοσύνη και συνυπευθυνότητα.

Χωρίς σκιαμαχίες, χωρίς προκαταλήψεις, χωρίς ταμπέλες, έχουμε καθήκον να περάσουμε από το κόμμα των βιωμάτων και των επετηρίδων, στο κόμμα των θέσεων και των σκεπτόμενων φίλων.

Σ' αυτή την προσπάθεια υπάρχουν ρόλοι για όλους, χρειαζόμαστε όλοι, δεν περισσεύει κανένας. Να σχεδιάσουμε και να συμφωνήσουμε τη νέα πολιτική που θα οδηγήσει τη χώρα στον 21^ο αι.

Με μία νέα ισορροπία στις σχέσεις κοινωνίας, κόμματος, κυβέρνησης, όπου το κέντρο βάρους κάθε φορά θα μετατοπίζεται στις συλλογικότερες, περισσότερο αντιπροσωπευτικές αποφάσεις.

Η νέα συλλογικότητα δεν καταργεί τα πρόσωπα, με κάποιες προϋποθέσεις μπορεί και να τα φωτίζει, όταν αναδεικνύει το έργο μέσα από εξειδικευμένους ρόλους με εξατομικευμένη ευθύνη.

Ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της ανασυγκρότησης:

1. Αναλογική αντιστοίχιση εκλογικού- κομματικού πληθυσμού του ΠΑΣΟΚ. Εφικτός στόχος στους 10 ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ ο ένας να είναι μέλος.
2. Αντιστοίχιση κοινωνικής-κομματικής διαστρωμάτωσης με βάση τις επαγγελματικές ιδιότητες.

3. Αντιστοίχιση κόμματος με την περιφερειακή οργάνωση της χώρας (Περιφέρεια, Νομαρχία, Δήμος, Συμβούλια περιοχής)
4. Ανανέωση στην ηλικιακή πυραμίδα
5. Διαρκείς διαδικασίες παραγωγής και ελέγχου πολιτικής, στο κόμμα και στην κυβέρνηση.
6. Θεματικές οργανώσεις, δηλαδή οργανώσεις μελών και φίλων γύρω από επίκαιρα θέματα και δευτερευόντως γύρω από συσχετισμούς εξουσίας.
7. Νέα συλλογικότητα - ρόλο για όλους - εξειδίκευση - εξατομίκευση ευθύνης.
8. Επαναπροσδιορισμός ιδιότητας μέλους (χάρτα υποχρεώσεων - δικαιωμάτων)
9. Πολιτική ενότητα με γνώμη και αποτέλεσμα.
10. Αλληλοτροφοδότηση του θεσμικού κοινωνικού διαλόγου με τον διακομματικό και εσωκομματικό διάλογο.

Η επιτυχία της ανασυγκρότησης του ΠΑΣΟΚ εξαρτάται από το αν θα εμπνεύσουμε την διάχυτη κοινωνία των πολιτών με τις πολλές ιδιότητες και τις ανανεούμενες ανάγκες.

Η ανασυγκρότηση δεν κρίνεται και δεν έχει νόημα σαν ανασύνταξη ενός κομματικού στρατού είτε στα πρόσωπα, είτε στους μηχανισμούς. Η ανασυγκρότηση είναι μια νέα συνάντηση με την κοινωνία.

Ένας νέος πολιτικός πολιτισμός με νέα θέματα σ' ένα νέο περιβάλλον.

Ένα νέο έργο με νέους ρόλους.

Είναι η νέα συλλογικότητα.

Είναι η ενότητα με γνώμη και αποτέλεσμα.

Είναι οι περισσότεροι νέοι και νέες στα κομματικά γραφεία.

Είναι οι φρέσκιες ιδέες γύρω από τα καθημερινά προβλήματα.

Είναι η μεγαλύτερη συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων.

Δεν είναι μια νέα συμφωνία νομής της εξουσίας του πελατειακού κράτους που έτσι κι αλλιώς πολιορκούμε και συρρικνώνουμε με θεσμούς διαφάνειας και αξιοκρατίας.

Είναι η νέα ηθική δυναμική που διαπερνά το σώμα του κινήματος και διαχέεται στην κοινωνία.

Είναι η πολιτική ξανά στο τραπέζι.

Είναι οι συζητήσεις που άνοιξαν σε όλη τη χώρα για τα μικρά και μεγάλα προβλήματα.

Το έργο είναι το μήνυμα.

